

BRASSÓI LAPOK

Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

POLITIKAI NAPILAP

Felelősszerkesztő: KOCSIS BELA

ÁRA:	Az előfizetés ára helyben:	Az előfizetés ára vidékre:	Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:	Előfizetési árak külföldre:	HÍRDETESEK	BUKARESTBEN:
3 LEI	Évente 500 lei Félévre 270 Negyedévre 140 Havonta 52 Kézbesítési díj havonta 10	Évente 800 lei Félévre 320 Negyedévre 170 Havonta 60 Bérmintve postán küldve	BRASOV-BRASSÓ, Kapu-ucca 64-66. szám. Telefonszámok Szerkesztőség 177. Kiadóhivatal és nyomda 83. sz.	Évente 800 lei Félévre 500 Negyedévre 250 A portódíjak emelése esete az előfizetési díj emelésének jogát fenntartjuk magunknak.	BRASSÓ kivételével kizárólag a PUBLICITÉ RADOR, BUCAREST, Strada Berthelot No. 1 vagy annak fiókjai vesznek fel. APRÓHÍRDETESEK közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők vagy bármelyik bizományosunk útján is feladhatók	4 LEI Vasárnap 5 LEI

XXX. ÉVFOLYAM.

BRASOV-BRASSÓ, 1924. május 1. (Csütörtök)

100. SZÁM.

Jorga lapjában,

a Neamul Romanescben egy becsületes tónusu, igazságszerető cikk jelent meg, aminek szívesen adunk visszhangot. A cikk lényege az, hogy a csatolt Erdélyben lassanként, s öntudatlanul megnyilatkozik a regát szelleme, a román hatások észrevétlenül a közélet minden mozzanatára kiterjeszkednek, s a természetes fejlődésnek nincs szüksége az erőszakos és külső romanizálásra. Erdély három nemzete, magyar, szász és román mindenkor békében éltek egymással, s csak akkor tört ki bennük az ellenséges indulat, mikor a bécsi vagy budapesti politikának szüksége volt a fajok viszályára. A bukaresti kormány nem szabad erőszakolnia a románosítást, mert ez végzetes visszahatást támaszthat, ellenben átütem és demokrácia rendszere a legszebb eredményeket biztosítja.

Nem azért emeljük ki és méltatjuk Jorga lapjának e cikkét, mintha annak minden betűjével meg volnánk békülve, s nem volna felfogásában semmi olyan, amit magunkra nézve kedvezőtlennek tarthatnánk. Sőt ellenkezőleg, kifogást kellene tennünk ama megállapítása ellen, hogy a magyarok és szászok élénkebb gazdasági tevékenysége tisztára regáti hatás volna, mintha a legutóbbi évek látszólagos gazdasági fellendülése a régi királyság friss, erőteljes, vállalkozó szellemű és impulzív példájára történt volna. Ennek egészen más oka és magyarázata van, amit ezúttal nem fejthetünk ki, csak egyetlen mondattal világíthatunk meg: a létért való küzdelem merő kényszerűségből az egyetlen széles és szabad téren a gazdaságban végzi elhatározó erőfeszítéseit.

Magának az újságnak azt az eszmemenetét sem vallhatjuk magunkra nézve elfogadhatónak, hogy a romanizáló törekvésnek másképp kell érvényesülnie a szászoknál, akik a magyar érában, a románok iránt sok jóakaratot tanusítottak, mint a magyaroknál, akik egyes vidékek románságát egyáltalán nem méltatták figyelemre. Ennek a népek közti viszonyoknak is egészen más oka és magyarázata van, amit ezúttal szintén nem fejthetünk ki, csak egyetlen mondattal világíthatunk meg: a szászoknak vélt elnyomatásuk érzetében szükség volt a román nép és vezetői iránt való szimpátia és érdeklődés ki-
fejezésére.

Ami örömmel és megelégedéssel tölt el bennünket a Neamul Romanesc cikke olvasán, az a tárgyilagos és őszinte meggyőződés, mellyel az erőszakosság politikáját helytelennek, a türelmes és igazságos politikát egyedül helyesnek és célravezetőnek itéli. A nevezett lap főképp a cégáblafeliratok erőszakolását hibáztatja, de úgy értjük az egész cikk tendenciájából, hogy minden főlőseges, bántó és méltatlan romanizálási törekvést elítél. El kell ítélnie, hogy mi a cikk szellemét megítéljük, azt a hivatali kényszer is, hogy sokszor sok helyen; még a székelőföldön is magyar nemzetiségű állami tisztviselőknek magyar felekkel sem szabad magyarul beszélniök, vagy telefon közlést közvetíteniök, s azt a túlzó és türelmellen sovinizmust, mely a magyaroktól minden vonatkozásban a román nyelvű beadványt követeli meg, holott ez sokszor a lelki kényszer súlyán kívül nagy nehézségekkel és költségekkel jár. El kell ítélnie minden olyan cselekvést, rendelkezést, vagy ilyenek türelmét,

támogatását, mely a párisi szerződés 8 cikkének eme kategorikus kijelentésével ellentétben van:

— Egyetlen román állampolgár sem korlátozható bármely nyelv szabad használatában, a magán vagy üzleti forgalomban, a vallási életben, a sajtó útján történő vagy bármilyen közzététel terén (a cégfelirat is ilyen közzétételi szerk.) vagy a nyilvános gyűléseken.

El kell ítélnie azt a rendszert, mely a magyar iskolákra, jóllehet szintén ez a szerződés biztosítja az anyanyelv teljes használatának jogát a tanításban is, a román nyelven való tanítás kényszerét rója rá.

Ez az erőszak a Neamul Romanesc cikke szerint végzetes visszahatást támaszthat még. Ezt nem tudjuk, nem is gondolunk rá, de az az érzés, melyet a romániai magyarság lelkében támasztott, nem alkalmas arra, hogy a spon-tán, meleg és odaadó alkalmazkodás

készségét váltsa ki belőlünk, pedig így akarjuk, így kívánjuk, így szeretnénk mind a magunk, mind az állam javára. A hatalom ereje előtt természetesen meg kell hajolnunk, a kemény és kegyetlen rendelkezéseket végre kell hajtaniuk, a türelmetlen sovinizmus tobzódásait hallgatagon el kell viselnünk, de egyúttal az ilyen kényszer, s az ilyen kényszerűség jellegét, tartósságát, értékét is meg tudjuk ítélni. S főképp, meg tudjuk ítélni, mint bukaresti lapársunk is idézett cikkében, mennyivel többet érne Románia számára, ha kormánya a türelmet és igazságosságot politikáját követné, ha magyarságunk lelkét is odavonná az állam nagy feladataihoz, fejlődéséhez, jövőjéhez. Ha nem a regáti mentalitás rontaná meg a mi viszonyunkat, hanem az erdélyi szellem javítaná meg a hatalmi távelygés bűnét és bajait!

Radicsot kiutasították Bécsből?

Az osztrák kormány vizsgálatot indít a horvát parasztvezér ellen

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BECS, április 29. Nehány jogosítvány ujság nemrégben cikkeket közölt, amelyekben Radics politikai tevékenységét bírálták, s ezzel kapcsolatban Passics miniszterelnök is megjegyzéseket tett. Hoffinger belgrádi osztrák ügyvivő előtt, amelynek mélyebb értelme az volt, hogy Radics meg nem engedett politikai propagandát fejt ki az osztrák fővárosban.

Az osztrák lapok értesülése szerint az osztrák kormány most vizsgálatra kö-

szül annak megállapítása céljából, hogy vajjon Radics politikai tevékenysége azon keretek között mozog-e, amelyek között az Ausztriában élő idegen politikuskoknak maradniuk kell. A vizsgálat eredményéről függ majd az osztrák kormány további eljárása.

Ujabb jelentések szerint a Die Stunde című lap úgy tudja, hogy Radics már a felszólítást meg is kapta Ausztria területének elhagyására.

Theunis és Hymans Párisban

A belga kormány kedvező atmoszférát akar teremteni a német kölcsönnek

A Brassói Lapok tudósítójától.

PARIS, április 29. Theunis és Hymans, a belga kormány tagjai tegnap Párisba érkeztek, s ezzel megkezdődtek a mélyreható tanácskozások a belga és francia kormány között a szakértői jelentés körül. Ismeretes, hogy a szakértők jelentését Belgium, ép úgy, mint Anglia, fenntartás nélkül fogadta el, míg Franciaország különféle, sok lényegbevágó kifogásokat támasztott. Theunis és Hymans párisi tanácskozásai most a Franciaország és Belgium között emiatt felmerült ellentétek kiküszöbölését és kiegyenlítését célozzák.

Poincaré ma egész délelőtti tanácskozott Hymanssal és Theunissal, s a tanácskozásokról az Echo de Paris azt írja, hogy a jóvátételi bizottságnak kedden összeült hozandó döntést valószínűleg őssze lehet majd egyeztetni a londoni, római és brüsszeli kormányok közvetlen tárgyalásainak azonnali megkezdésével.

Ámbár Poincaré még mindig ragaszkodik álláspontjához, s nem akar véglegesen kötelezettséget vállalni mindaddig, míg nem kap teljes felvilágosítást, hogy milyen álláspontot foglal el a népszövetség.

Magától értetődően — írja az Echo de Paris, — odáig azonban még sem megy, hogy egy félhivatalos eszmecsere elhárítson magától.

A belga kormány egyébként min-

dent meg fog kísérelni, hogy a német kölcsönnek kedvező atmoszférát teremtsenek, mert a kölcsön elhúzódása komolyan visszahatna a többi szakértői javaslat gyakorlati megvalósítására.

„Az Istentől adott legjobb alkalom”

Londonból érkező távirat szerint Macdonald miniszterelnök Aberawonban beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy a szakértői jelentéssel kapcsolatban kínálókozó alkalom

szinte egyedülálló Istentől adott alkalom arra, hogy a benne tárgyalt kérdések megoldhatók legyenek,

Egyedüli óhajom — mondotta, — hogy Franciaország mellett álljon, s semmit sem kívánok kevesebbé, mint Franciaország elszigetelését. S szeretném tudomására adni Poincarénak, hogyha Franciaország biztonsága forog kockán, úgy Angliánál jobb barátot és segítséget nem találhatna.

Theunis csak magánbeszélgetést folytatott Poincaréval

Theunis belga miniszterelnök, amikor az újságírók interjút kértek tőle, kijelentette, hogy ő és Hymans tisztán magánbeszélgetést folytattak Poincaréval, titkárok és gyorsírók jelenléte nélkül. Theunis és Hymans ma este már vissza is tértek Brüsszelbe.

Felülvizsgálják az erdélyi földosztást

Az eddigi panaszokat jogosnak találta a belügyminiszter

BUKAREST, április 29. Ismeretes, hogy Tatarescu belügyi és Cipeanu földmívelésügyi államtitkárok legutóbbi erdélyi tartózkodásuk idején különféle földmives küldöttségeket fogadtak, s meghallgatták azoknak a földosztás körüli visszaélésekről szóló panaszait. A panaszokat a miniszteriumokban megvizsgálták, s azokat alaposnak és jogosnak találták. Az eddigi eredmények arra az elhatározásra indították az illetékeseket, hogy a vizsgálatot Erdély egész területére ki fogja terjeszteni s minden egyes panaszt a legminuciózusabban meg fognak vizsgálni a helyszínen. Ennek a vizsgálatnak a megkezdése és a panaszok meghallgatása céljából Tatarescu és Cipeanu államtitkárok az ünnepek után azonnal Erdélybe utaznak s utazásaikat talán már ma, vagy holnap meg is kezdik. Utazásuk körülbelül egy hónapig fog tartani.

Sváb képviselő, akit a pártja kizár, választói pedig bizalmat szavaznak

TEMESVAR, április 29. Legutóbbi életünk feltűnést keltett az a hír, hogy a német parlamenti párt, hasonlóképpen a Volksgemeinschaft (Népközösség) kizárta tagjai sorából Kausch Mihály volt bukaresti közoktatásügyi miniszteri osztályfőnököt, az ujaradi kerület sváb képviselőjét. A kizárára az adott okot, hogy Kausch a Sváb Népközösség programjától eltérő politikai működést fejtett ki, holott épen ennek a támogatásával került be a bukaresti kamarába. Kausch tegnap lentjárt választókerületében, Perjámos községben, ahol tisztázni igyekezett magát a választói előtt. A jelenlevők, akiknek száma körülbelül kétszáz főre ugrott, újból bizalmat szavaztak a képviselőnek, ami a sváb-ság körében alkalmásint újabb bonyodalmakra fog alkalmat adni.

Smithet szerdán várják Budapestre

GENF, április 29. Smith, a népszövetségnek Magyarország pénzügyi ellenőrzésére kiküldött főmegbízottja, ma Genfben érkezett, ahol behatárolt tárgyalta a népszövetség gazdasági bizottságával a magyar szanálási tervről. Smith még a mai nap folyamán elindul Budapest felé, ahol érkezését szerdára várják.

Huszonnyolc Hitler-katonát elítélt a müncheni bíróság

MÜNCHEN, április 29. Hitler volt szabad csapataiból kikerült huszonnyolc vádlott ellen indított hazaárulási perben ma hirdették ki az ítéletet. Két vádlottat másfélévi, és négy hónapi, a többi pedig egy évi és három hónapi várfogságra ítélték. Az ítélet indoklása kiemeli, hogy a vádlottak cselekedeteiért a felelősséget tulajdonképpen azoknak a vezéreknak kell viselniök, akik őket tettük elkövetésre indították.

Macdonald és Mussolini találkoznak fognak

LONDON, április 29. (Wolff.) Daily News Rómából kapott jelentés alapján közli, hogy Mussolini és Macdonald nemsokára találkozhatnak.

Az emberiség szolidaritása

Irta: Dr. Leitner Mihály

Közismert igazság, hogy a háború utáni korszak több szenvedésnek és megpróbáltatásnak teszi ki az emberiséget, mint maga a háború. Az esztelenül elprédált gazdasági értékek pótlása fokozottabb munkásságot igényel, holott az emberek javarésze a munkától elszakított. Ehhez járul még az erkölcsi érzék eltoppulása, a szolidaritás köteleinek meglazulása, szóval az alkotóképeség hanyatlása. E jelenségek napjainkban olyan méreteket öltöttek, hogy minden gondolkodó lelke mélyén telik meg aggodalommal és kétségbeeséssel.

E sárteke Középeurópának címzett földrészeinek nemzetei farkasszemet néznek egymással és minden pillanatban készek egymásnak rontani. Iáni felismerket legjobban jellemzik jól kiépített kémiszervezetek és felszerelt hadseregek. Egy-egy nemzet kebelében a nemzetiesség, felekezeti, vagy osztály jel-szavai után induló csoportok alig fékezhető türelmetlensége, sőt ezen csoportokon belül az egyének egymás elleni marakodása — horror omnium contra omnes — minden pillanatban áttöréssel fenyegetik a gátat, hogy szilajon humpolygó árujukkal maguk alá temessék évszázadok alkotásait.

A gátörök pedig alusznak.

Es ha kényelmes helyzetükben valóki őszintén irányítja figyelmüket a hajra, még meg is haragudnak és, tovább alusznak.

Mióta az emberiség eszméi, mindig észlelhető volt az a jelenség, hogy egyes csoportok, vagy egyének kiváltságos helyzetet igényeltek. Az egyik vallásánál, másik isteni eredeténél és a harmadik fajiánál fogva követelte magának a jobb életmódot. Barbárnak, azaz némának nevezte például a görög azt, aki nem a görögöt vallotta anyanyelvén. A kiváltságok jogcímek korok szerint változtak, akárcsak a divat, sőt akárhányszor csak a nyers erőszak maga szolgált jogcímmel. II. Frigyes császár például nyíltan bevallotta, ezt ama híres kijelentésében: En minden esetre elfoglalom Sziléziát, az okot hozzá keressék majd a történelmi buvárok!

ELADÓ MALOM.

Egy komplett félmagas kereskedelmi és v. malom, 100 HP. Schlick Nic. ol. on Compau d. kőmő zátóro. gőzgéppel, 9 lárattal. Üzembe meglekíthető. Berendezés külön is eladó.

Melinda malom, Careli-Mar (nagykőrovi).

Magyarok, románok Amerikában

A Brassói Lapok kiküldött munkatársáé.

NEW-YORK április hó. Az öreg amerikai, ha meglelt korábban vándorolt ki, soha igazi amerikaivá válni nem fog. A délszaki növényt, ha északra viszik, megfog az idegen talajban, el is tengődik, de kores marad, a nem neki teremtet levegőben elvegetél, de az ő szomorú, fonnyadt élete szinte kiabálja, hogy nem nekem való világ ez, vigyelek innen. Alig beszéltem olyan magyarral, románval, aki ha meglelt korábban került ki haza ne vágya. Könnyben lábát a szeme, ha otthonról beszél. S óvár fájdalommal irigylet, hogy én haza megyek és ő itt marad. Minél jobban feszeng amerikai voltárai; néz le mindent ami hazai; vért a mellét, hogy mennyivel különb itt minden, annál inkább leplezi önkínzó öncsalással az ő forró, szenvedéses, maga előtt is titkolt nagy epekedését és öntudatlan perceiben annál kegyetlenebbül bírja az a furcsa, de kiiríthatatlanul szent betegség, aminek nincsenek orvosi tünetei, csak neve van... úgy hívják, hogy honvágy.

Oh, kis kocsmákban amikor a cigány is sirva eresztette neki a vonóját, hány olyannak, aki este még többszörösen gögögel henegette, hogy nem menne haza, torzult el az arca és horkant ki belőle a meglelt férfi el-el csukló, rekedt, ijeszítő zokogása?

Nem szabad hinni az öntelt leveleknek, azoknak a szent csalásoknak, amikkel

A világháború sorsát Amerika és Anglia beavatkozása döntötte el. Már pedig e két hatalom sem területi nagyságodásért, sem más, anyagi előnyökért, hanem kizárólag az európai egyensúly kedvéért hozta meg nagy áldozatait. Ennek a beavatkozásnak tulajdonítható, hogy az államok egymásközti, valamint az állami élet keretén belül az egyéni érvényesülés lehetőségét demokratikus szellemű törvények szabályozták. A törvényhozásilag is becikkelyezett nemzetközi békeszerződések sem erőszakos foglalásra, sem más jogcímekre nem hivatkoznak akkor, midőn az utódállamoknak jelentékeny területeket juttatnak, hanem egyedül indokként arra hivatkoznak, hogy az emberiség fejlődését kívánják szolgálai ázzal, hogy demokratikus szervezetre b'zzák a értékek lakosainak sorát. A kisebb ségek demokratikus kezelése

Mi lesz a szigeti árvák és a város pénzével?

Meddő családi és baráti tanácskozások helyett, kövessék inkább a kolozsvári példát — Fornvald pénztáros kosztba adta a város pénzét

A Brassói Lapok tudósítójától.

MARAMAROSSZIGET, április 28. Nehány héttel ezelőtt az egész erdélyi sajtót bejárta a hír, hogy a szigeti városi pénztárban 325.000 leji hiányt fedeztek. Fornvald János pénztáros, akit a rendőrség nyomban letartóztatott, azzal az ismeretes mesével állott elő, hogy őt kirabolták és ezek a titokzatos támadók lopták el a pénzt a városi kasszából. Ezt a mesét most már senki sem hiszi el Szigeten, elsősorban a nyomozást vezető és társult hatóságok nem, ami kiderül abból is, hogy az ügyészség már el is készítette a vádiratot, amelyben

sítkas tüsszaló vádja Fornvald János pénztárost.

A városháza pénztárában megtartott hivatalos vizsgálat is kétségtelenül megalapította a sikkasztás tényét és az erről felvett jegyzőkönyvet már át is küldték a szigeti ügyészséghez. A hiányzó 325.000 lej részint a közpénztárból, részint pedig az árvák pénzéből tánt el. Az a körülmény, hogy az ellenőrző hatóságok minden hónap elején rovincsolnak a városi pénztárban, kétségtelenül teszi, hogy Fornvald a március 10-én megtartott rovincsolás óta vette ki a 325.000 lejt a pénztárból. Ilyen hatalmas összeget egy hónap alatt a szigeti körülmények között még Fornvald János sem költöthetett el, még akkor sem, ha akármilyen nagy összegekben is kártyázott volna.

Megállapítást nyert, hogy a különböző szerencsejátékokban elvesztett pénzösszeg meg sem közelíti a 325.000 lejt, tehát a pénzt más célokra fordította a kényelmű pénztáros. Az eleinte nagy szervvel megin-

tehat nem is ellenszolgáltatási feltétele, hanem — ennél jóval több — egyenes célja volt az új alakulásuknak. Ezt az igazságot lehet fogásokkal és erőszakkal elhomályosítani de előbb-utóbb csak elvonulnak a felhők és a nap éltető sugarai utat törnek maguknak.

A rabszolgaság korszakától a demokrácia elvein alapuló állami élet korszakáig hosszú és küzdelemteljes idő folyt le. Az emberiség együttérzésének gondolata ma már elismert alapelv. A kiváltságosok jól megfizetett papjai erejük utolsó megfeszítésével igyekeznek a tömegeket ellene uszítani, azonban napról-napra nő azon providenciális férfiak táborra is, akik se ényen hordják a köveket az emberiség szolidaritásának templomához. Erős a bizalmunk, hogy e templom fel is épül.

dult nyomozás az utóbbi időben kissé el lanyhult és egy nagyon fontos irányban mulasztott el terjeszkedni: t. i. mire, hová fordította Fornvald a hiányzó óriási összeget? A kolozsvári nyomozó hatóságok a híres Danilescu-ügyben elsősorban ezt a szempontot vették figyelembe és miután megállapították, hogy az adóhívatali főnök az állam pénzét kosztba adta, gyerekjáték volt a kihelyezett összegeket visszaszerezni. Így aztán Kolozsváron nemcsak, hogy meglelt az állampénztárból hiányzó 5 millió, hanem a kosztpezsek kamatjaival még meg is növekedett ez az összeg. Szigeten egyáltalán nem kutatták a hiányzó pénz hollétét, hanem egyezkedési tárgyalásokat kezdtek Fornvald családjával és barátaival. Persze a sokáig húzódó tanácskozások eredménytelensékké váltak és, most az a helyzet, hogy alig van remény az árvapénztár és a város kárátintására.

Szerény véleményünk szerint nem is lenne nehéz megállapítani, hogy Fornvald — épen úgy, mint a kolozsvári Danilescu — szívalon kosztba adta ki a város pénzét nagy kamattal.

Ezután könnyű dolog volna kinyomozni, kiknek és milyen összegeket adott kölcsön a városi pénztáros és ezen az uton — a kolozsvári minta után — rövidesen összeszedhetnék a hiányzó összeg legnagyobb részét, sőt lehet, hogy az egészet.

A város közönségének a pénze, valamint az árvák vagyona elvégre nem Csáky szalmája, és ezek az érdekek követelik, hogy meddő családi és baráti tanácskozások helyett végre komolyan lássanak hozzá a város pénzének visszaszerzéséhez.

37 millió rubelt kér a szovjet a csehektől

A szovjet követeli a cseh légionáriusok által okozott károk megtérítését

A Brassói Lapok tudósítójától.

FRAGA, április 29. Az Izvesztija című orosz kormánylap közlése nyomán a Csehszlovákia irja, hogy az orosz szovjetkormány a cseh légionáriusok által Tomszokban okozott károk megtérítését követeli Csehszlovákiától. Oroszországban ugyanis egy bizottság létesült, amelynek feladata, hogy megállapítsa mindazokat a károkat, amelyeket külföldi hadseregek különféle intervenciói következtében okoztak. Angliával szemben ez a bizottság három millió font sterlinget állapított meg, s az erről szóló számlát már át is nyújtotta Angliának. Most készült el a számla Csehszlovákia számára is, s a bizottság elnökének nyilatkozata szerint a csehszlovák légionáriusok intervenciója által Tomszokban okozott károk körülbelül harminchétf millió aranyrubelt tesznek ki, amely körülbelül félmilliárd cseh koronának, (közel három milliárd lejnek) felel meg.

Megszűnt a kommunisták éhségstrájkja

BUKAREST, április 29. A vacaresti börtönben elzárt kommunisták tegnap megszüntették az éhségstrájkot.

Mondjon le

a randevujáról, a dohányzásról, a jó bóról, ha ezek untatják, de ha szívőd a kar kacsni, akkor ne mondjon le arról a megfizethetetlen élvezetről, hogy PRINCE RIGADINT (Moricot)

Ragadós asszonyok

című „MATADOR” filmben

láss a Modern Mozgóban!

Április hó 30-án és május hó 1-én.

Egy ilyen kis gyerektől megkérdeztem, hogy ha nagyapja hazája háborúba keveredne az Unióval, ki mellé menne el harcolni? A kis gyerek gondolkodott. Ha amerikai kérdezi: nem is gondolkodik.

Egy másik kis gyerek csodálkozva kérdezte:

— Bácsi kérem, van a nagyapa hazájában vasút?

Íjja amerikasok

Aki fiatalon kerül ki: minden izében amerikaivá válik. Az ifjuság rugalmassága bele neveli, bele szoktatja ebbe az új világba. Eleinte vágyik háza, az anyjához sir, azután új örömek, új szenvedélyek, új levegő, új életfelfogás... De a legőbb megmarad hazája hű fiának. Sőt ezek az amerikaiak tisztultabban, intenzívebben szeretik hazájukat, talán a távolság teszi, hogy a vágyain keresztül látják és kéne nézik a messzi hegyet, amelynek fekeke szikláit, kőveit, nem sebzik fel a lábukat és nem fröcsentik rájuk a sarat.

A háboruban tömegével szedelőzködtek fel, hogy átvégződve veszedelmeken, küzdjenek, vagy haljanak hazájukért... A háború vége felé mindenki azt számította, hogy haza megy.

Ma? Haza gondol. Dollárt küld. Megveri azt, aki nemzetét szidja. Sirva fakad az ő kis, meghatón meleg és lelkes kis templomaiban. Izgatottan várja a hazai kezeket... De az óhaza elkönyvelteti mégis az ő veszteség listáján. Elveszték ezek gyermekeiken, unokáikon által. Ez az igazság!

Kun Andor.

A héderfájai magyar kulturünnep

Omladozó állami iskola — Ha a magyar akarat megnyilatkozik

A Brassói Lapok kiküldött munkatársától.

HÉDERFAJA, április 28. Jelentőségében mély és súlyos értékű kulturünnep színhelye volt vasárnap a kisküküllői Héderfája község. A magyar kultúra újjáéledésének gyönyörű példáját tükrözte elénk csodás ragyogással, fajunk jó jövőjébe vetett rendíthetetlen bizodalommal ez az ünnepnap, amely egybegyűjtötte nemcsak a küküllői völgyének magyar kulturapostolait, a papokat és tanítókat, hanem egybeforrasztott egységes dobharmással a fajáért és nemzetiségéért cselekedni vágyó, lelkes, magyar tömegeket is Nagyrománia minden részében.

Az az ünnep, amelyet most ülték meg Héderfáján, háromszáz éves multra néz vissza. Háromszáz évvel ezelőtt építette föl a magyar kultúra hajlékát Héderfáján a református egyház, s a régi, lelkes iskolamesterek tanításain nőtt az a héderfájai nép, aminek ma látjuk: erős akaratú, nyakas, dacos magyarnak, amilyenek minden egyedére ráillik, a költőnek szava, hogy: minden csöpp vére drága gyöngyök.

A háromszáz éves iskola évszázadokon át megmaradt magyarnak, s fentartását a református egyház áldozatkészsége biztosította. 1892-ben a tulajdonjog fenntartásával az egyház átadta az iskola épületet a magyar államnak, de kikötötte, hogy:

„csak addig marad meg az állam használatában, amíg tannyelve magyar lesz és amíg egyik tanítója református vallású.”

A nagy megrázkódtatást követően 1921-ben a dicsőségmentes tanfelügyelőség értesítette az iskola akkori tanítóját, Kis Józsefet, hogy az iskola átment a román állam tulajdonába. Az egyház tiltakozott, bizonyítgatott, jogaira hivatkozott, de minden eredmény nélkül. De a nagyobb nyommalak kedvéért kinevezett a román állam két tanerőt: Dégi Józsefet és Mezei Kátát Héderfájára, hogy a magyar iskolaköteleseket szerezzék meg a román állami iskola részére. A héderfájai nép gyönyörű és példászerű ellenállásán azonban megtört a két magyar állami tanerő igyekezte. Se 1921-ben, se 1922-ben egyetlen tanuló sem iratkozott be az állami iskolába, ellenben mind a református egyház haszonbérépületében elhelyezett szegényes iskolájában hallgatták a tudás ígését.

1922-ben az állami iskolát végképpényesen bezárták s a két tanerőt elhelyezték.

Ekkor nagy tette határozták el magukat a héderfájai reformátusok. Egyik közgyűlésükön kimondták, hogy új iskolát építenek. Pénzüik nem volt ugyan, de ez nem riasztotta meg a héderfájai magyarokat. A református dalárdának volt 3300 lej tőkéje. Ezt nyomban felajánlotta az iskola céljaira. Lakatos Áron tiszteletes lemondott egy kaszáló-rész jövedelméről, a Zichy-uradalom faanyagot ajánlott fel s a derék héderfájaiak a hiányzó anyagot ingyenes munkaerővel, kalákával teremgették elő. Így épült fel az iskola fala a cigányok ingyenes téglavetéséből. Így épült fel a fal, a tető s a belső berendezés.

A két tantermes iskolát múlt évi szeptember hónapban megnyitották s vasárnap

szentelték föl. A felszentelést Nagy Károly püspök képviselőjében Fejér Pál erzsébetvárosi református esperes végezte. Délután négy órakor vette kezdetét a szertartás a héderfájai református templomban, amelyet színültig megtöltöttek a messze földről jött vendégek és a falu derék népének serege. Ott volt Sándor József képviselő is, akit a nép szeretete kitüntető lelkesedéssel vett körül mindvégig. Fejér Pál esperes felszentelő imája után dr. Ilyés Géza héderfájai lelkész szentbeszéde következett. Az egyházkö-

ség dalárdája szép énekszámokkal töltötte ki az egyes időközöket.

Sándor József országgyűlési képviselő a presbiterium felkérésére lelkeshangú beszédet intézett az ifjúsághoz s a néphez. A héderfájai magyarokat az úszkös romokon újra fészket rakó fecskéhez hasonlította s úgy a népre, mint annak beteg lelkészére, Lakatos Áronra, isten áldását kérte.

A Bodi András fiatal héderfájai festőművész képeivel feldisznított iskolateremben kiválóan virradtig folyt a tánc.

Bukarest jogásza tanulmányozzák Erdély börtöneit

A Büntetőjogi Egyesület delegációja Kolozsvárott

— A Brassói Lapok tudósítójától. —

KOLOZSVÁR, április 29. A legközelebbi napokban szokatlan vendégei lesznek Kolozsvárnak. A bukaresti Büntetőjogi Egyesület népes küldöttsége érkezik e hét folyamán Erdélybe,

a Magyarországtól Romániához csatolt területek büntető intézményeinek és börtöneinek tanulmányozása végett.

A küldöttségben, amely nemcsak Kolozsvárra látogat el, de Erdély összes városait felkeresi, számos országos nevű jogügyi személyiség foglal helyet.

Vezetője Domescu János igazságügyi államtitkár, rajtakívül Theodorescu Julián és Pella Vespasian a bukaresti jogegyetem legkiválóbb büntetőjogi professzorai, továbbá Botez és Costin semmitőlseki tanácselnökök, Cernad hadbírórnagy, s végül 20 jogász, számos önkormányzati ügyvéd és bíró a tagjai a Büntetőjogi Egyesület tanulmányutón levő delegációjának.

A küldöttség e hét végén jön Kolozsvárra, ahol több napig fog időzni, majd innen sorra látogatja Erdély többi városait.

Nagyváradon készítették elő az Averescu-párt kolozsvári nagygyűlését

A Brassói Lapok munkatársától.

NAGYVÁRAD, április 29. Az Averescu-párt május 11-én Kolozsvárott nagygyűlést tart, amelynek előkészítésén erősen dolgoznak a lelkes nagyváradi Averescánusok. A husvétünnepre több alkalommal bukaresti pártvezér is Nagyváradra érkezett, akik beható tanácskozásokat folytattak a párt itteni vezérférfiaival. Mint a párt részéről informáltak, a kolozsvári gyűlésen Jasi, Balti, Cernauti, Focsani, Craiova delegátusai is részt vesznek s Nagyváradról, illetve Biharmegyből kétszázötven

delegátus vonul Kolozsvárra, hogy a Néppártot méltóképp reprezentálják.

A párt felhívást bocsátott ki, amelyben felszólítja Nagyvárad és Biharmegye Averescánusait, hogy minél számosabban jelentkezzenek a Nagyváradról induló küldöttségbe. A nagyváradi Averescánusok vezetői közül fel fognak szólalni a gyűlésen Jacob József volt prefektus, Tulbure György tankerületi inspektor, Popa György közjegyző és még többen. A gyűlésre Averescu tábornok is Kolozsvárra érkezik.

Milyen megállapodások jöttek létre a bukaresti magyar-román tárgyalásokon?

Magyar jelentés a tanácskozások eredményéről

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BUDAPEST, április 29. Ismeretes, hogy az a bizottság, amely legutóbb hónapokon át Bukarestben a Magyarország és Románia között fennálló függő és vitás kérdések rendezéséről tárgyalt, husvét előtt néhány nappal befejezte munkásságát, s a megállapodásokról szóló jegyzőkönyveket aláírta, s most a megállapodások új lépkört teremtettek a két ország egymáshoz való viszonyában. A lefolyt tanácskozások eredményéről a magyar kormány most adta ki jelentését, amely nagyjában a következőket mondja:

A bukaresti tárgyalásokon megvitatták a két állam között még rendezendő kérdéseket, amelyek részben a békeszerződésből folynak, részben pedig ezzel kapcsolatban szabályozandók. A tárgyalások eredményeképpen az április tizenhatodikán megtartott záróülésen a következő tizenkét egyezményt írták alá: a polgári jogsegély rendezése; bírósági iratok, telekkönyvek anyakönyvek kölcsönös kicserélése; földadó kataszterek kölcsönös kicserélése; a Gozsdu alapítványt érdeklő kérdések; a természetbeni visszatérítések; a letétek fel szabadítása; osztrák és magyar koronákban létesült tartozások és követelések kérdése; a biztosító társaságok ügye; az új határ által kettészelt vármegyék, városok és községek vagyonának megosztása; a határ által kettészelt vizek ügyeinek, valamint az árvízmentesítő társulatok felszólamlásának rendezése; kereskedelmi megállapodás; végül pedig a grámpénztárak kezelésében levő vagyonok összeírásáról szóló megállapodás.

A bizottság mindezekon kívül tárgyalta levéltári kérdésekben is, de megállapodás nem jött létre. Megállapodás jött létre a kettős megadóztatás elleni intézkedésekről is, azonban az erről szóló megállapodást nem írták alá.

Az egyezmények közül a kiadatási egyezmény a szokott keretek között mo-

A polgári jogsegélyről szóló egyezmény életbelépteti a két fél között az ingó hagyatékokról, az örökbe fogadásról, a törvényesítésről szóló határozatokat.

A békeszerződés rendelkezése alapján Magyarország természetben köteles visszaszolgáltatni azokat az anyagokat, amelyeket a háború alatt Romániából elvittek, és amelyek Magyarország területén a békeszerződés aláírásának napján megtalálhatók és azonosíthatók voltak. Ezeknek megváltási összegét hatszáznegyvenezer aranylejtben állapították meg, s Magyarország ezért az összegért vasúti mozdonyokat fog szállítani.

A tartozásokat és követeléseket keletkezésük ideje szerint két csoportba osztották és különféleképpen valorizálják.

A kereskedelmi megállapodás a legnagyobb kedvezményes eljárást biztosítja, s ugyanez az elv érvényesül a vasúti forgalomban is.

A határforgalomról szóló egyezmény szerint meg egyezés létesíthető abban az irányban, hogy kik a határtól számított tíz kilométeren belül laknak, a másik állam területén fekvő földjeiket akadálytalanul megművelhetik és termékeiket elszállíthatják.

Mindehhez a hivatalos jelentés a következőket fűzi:

— Az egyezmények eredménye remélhetőleg mielőbb mutatkozni fog, s a kölcsönös forgalomban eddig felmerült nehézségek mindinkább meg fognak szűnni, a két ország között gazdasági kapcsolat mind élelmebbé és szorosabbá válik, s meg lesz az alapja a békés, szomszédi jóviszonynak is.

Május nyolcadikán lesz a legközelebbi minisztertanács

BUKAREST, április 29. A husvétünnep utáni első minisztertanácsot a kormány május nyolcadikán fogja megtartani.

Magyarország multja és a népszöveiség

Egy strassburgi egyetemi tanár 12 előadást tart Budapesten

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BUDAPEST, április 29. A budapesti Tudományegyetemnek érdekes vendége van. Redslöb Róbert strassburgi egyetemi tanár óriási érdeklődést kiváltó előadást tartott Magyarországról és a nemzetek szövetsége címmel. Magyarország történelmi multján visszapillantva Redslöb tanár rámutatott arra, hogy Magyarország történetében ugyanazok az elvek csillannak fel, amelyek a nemzetek szövetségének elgondolásában is kifejeződnek.

A szerződések szigorú betartása, a szabadság védelme, a nemzetközi szolidaritás ápolása a kultúra jegyében — ez a magyar história megismétlődő, büszke karakterisztikuma. Az egyetem nagyszámu hallgatósa tapsviharral jutalmazta meg Redslöb tanár mélyenható, rendkívül határos fejtegetéseit. Ezenkívül a neves strassburgi professzor még tizenkét előadást fog tartani a budapesti egyetemen a diplomácia és a történelem körébe vágó érdeklődést keltő kérdésekről. A diplomácia világából merített első előadásában Redslöb tanár a bécsi kongresszustól a berlini kongresszusig tartó időszak eseményeit ismertette. Előadás előtt Wotter jogi dekan üdvözölte lelkesen az egyetem vendégét.

Nincs kilátás a budapesti lapok megjelenésére

BUDAPEST, április 29. A nyomdai munkásság sztrájkmozgalma változatlan hevesseggel tovább tart. A sztrákoló munkások legutóbbi döntése teljesen megdöntötte a megegyezés lehetőségét, úgy, hogy ezidőszent semmiféle kilátás nincs a sztrájk megszűnésére. A lapok megjelenése még hetekig szünetelhet.

A Reggeli Hírek legfrissebb száma ismerteti a nyomdatulajdonosok álláspontját, amely a következő: A nyomdások már a sztrájk kitörése előtt a békebeli bérük 56—80 százalékát kapták a szakszervezetek által rendesen vezetett indexszámok alapján. A főnökök ajánlata szerint a munkabéreket további 16 százalékkal emelték volna. A munkaadóknak bizonyítékuk vannak arra, hogy a munkásság jelentős része a szavazás alkalmával nem is volt tájékozva a főnökök javaslatáról. A főnökök azt is hangsúlyozták, hogy a nyomdatulajdonosok javaslata további drágulás esetére újabb tíz százalékos bérjavítást ajánlott fel.

Nagy tavaszi vásár Verzar & Binder

női és férfidivat-áruházában

Brasov, Lensor 30. sz.

Dus választék, mélyen lezárt árak:

Női gabardin 100 cm.

széles Lei 120.-tól kezdve

Női szövét tisztá

gyapju " 150.- " 160.- "

Női és férfi szövét

150 cm. széles " 220.- "

Női gabardin tisztá

gyapju " 240.- "

Kockás-szövet " 125.- "

Schottisch (skót)

gyapju-szövet " 144.- "

Csikos gyapju-szövet

Kosztüm-szövet, tisztá

gyapju, 140 cm. széles " 350.- "

Köppeny-szövet, tisztá

gyapju, 140 cm. széles " 375.- "

Kabát- és kosztümbélések " 75.- "

Marquissette " 100.- "

Eponge divatszinekben " 120.- "

Madepoian (vászon) " 40.- "

Sárga vászon " 32.- "

Ezenkívül női- és férfi fehérneműk, grenadinok, himzések, harisnyák, nyaktendők, ágymagaturák, paplanok, csipkefüggönyök nagy választékban.

Jóminőségű árak. Szolid kiszolgálás.

ENGBER VIKTOR

világítási és erőműberendezési vállalat
Brassó, Hirscher-ucca 18. sz.

Tervez és elfogad minden nagyságú erőműberendezéseket és szereléseket, garantált szakszerű és előírás szerinti kivitelben.

Árajánlatokkal kívánunk szívesen szolgálni.

HIREK

— (Magyar diákok a pápa előtt.) Rómából jelentik: Háromszáz magyar diák husvét hétfőjén a pápánál tisztelegte. A pápa a szokástól eltérően hosszabb beszédet mondott az ifjúságot vezető, Bangha páter üdvözlétére, aki kérte a pápát, hogy a szomorú, elhagyott magyar királyság zárandókló gyermekeit áldja meg. A pápa kifejezte azt a reményét, hogy Magyarországot a jó Isten nem hagyja el, ezért a magyarokat kitartásra, fokozottabb hazafiságra és munkára buzdította. A magyar diákok azonnal a kijelentéssel bocsátotta el, hogy bizik Magyarországi jövőjében.

— (Meghalt a magyar mérnöki kamara elnöke.) Budapesti szerkesztőségünk jelenti: Zieleniszi Szilárd, a közmunka tanácselnöke, az európai hírvélemények, 64 éves korában meghalt. A vasút terén elért gyakorlati újításaival már ifjú korában feltűnt, úgy, hogy csakhamar vasútépítési professzor lett, később vezetője lett az országos középítészeti tanácsnak. Nemrégiben a magyar mérnöki kamara elnökévé választották.

— (Maveszika a görögkeletiek a monostori kálvária templomát.) Kolozsvárról jelenti tudósítónk: A monostori kálvária-templomát még IV. Béla király idejében építették, amely kezdetben a Lencsések, később pedig a jezsuiták tulajdonába került. Utóbbi időben a római katolikus egyház új templomot építtet Monostoron, s azóta a kálvária-templom bucsujáráhely lett. A kilencvenes években a státus eredeti alakjában renoválták a templomot, amely most már csak műemlék jelleggel bír. Hónapokkal ezelőtt a görögkeleti érsekség és a státus között tárgyalások indultak meg arra nézve, hogy a római katolikus egyház a templomot adja át a görögkeletieknek. Sikerült is ebben az ügyben békés megegyezésre jutni, amennyiben a státus a bucsujáró templomot 25 évre a görögkeleti érsekség rendelkezésére bocsátotta a következő feltételek mellett: A görögkeleti egyház kötelezi magát a templom körüli sírok gondozására, nem akadályozza meg a bucsu-nap megtartását és a templomban az egyik oltárt ezentúl is használhatja a katolikus egyház. A templom átadása ma délután öt órakor lesz. A római katolikus egyházat dr. Balázs András kanonok fogja képviselni, a görögkeletieket pedig egy előző egyházi funkcionárius.

— (Magyarországi székelyek nemzeti ünnepélye.) Budapesti tudósítónk írja: A Gábor Áron Székely Munkások Szövetsége karöltve a székegyesemi és főiskolai hallgatókkal május 4-én a pesti Vigadó összes termeiben bálal egybekötött műsoros nemzeti ünnepélyt tart Gábor Áron székely ágyúöntő születésének 110 éves évfordulója alkalmából. Az estély tiszta jövedelmét a Gábor Áron szobor-alapra fordítják. Az ünnepi beszédet Király Aladár dr. disznók tartja.

— (Nagyváradi ünnepély május elsején.) Ot esztendői kényeszerű hallgatás után ezidén a nagyváradi munkásság is megszólalhat május 1-én a világ munkásságának ünnepét méltó keretekben ülik meg. Dél-előtt a városi színházban munkás előadás lesz, amely alkalommal Heyermans világhírű halászdramáját, a Reményt adják elő Tóth Elekkel, Benes Ilonával, Hurella Irénnel és Józsika Micivel, a városi színház művészeivel a főszerepekben. Előadás előtt Száthó Dezső ünnepi beszédet mond. Délután 3 órakor nagygyűlés lesz, amelyen május elsejét román és magyar nyelven fogják méltatni.

— (A Brassói Magyar Polgári Kör közgyűlését) folyó évi május hó 3-án este 8 órakor a Fehér Bányán (Hosszu-uca 4.) külön helyiségben tartja meg. A tárgysorozat az évi jelentést, számadások megvizsgálását, tisztújítást, esetleges indítványokat foglalja magában. A Polgári Kör tagjait ezután is felhívjuk, hogy a közgyűlésen feltétlenül jelenjenek meg. Az érsekség.

Külföldi divatlapok, angol ingek mértékre, Scottford és Borsano kapok kiváló minőségben W. & G. SCHUL-nál.

— (Meghívó.) Tisztelettel kérem mindazon hölgyeket és urakat, kik a katolikus majális rendezésében részt venni kívánnak, hogy április 30-án, szerdán délután hét órakor a rajteremben megjelenni sziveskedjenek. Dr. Péter Antal.

— (Kolozsvárra jön az amerikai unitárius társaság képviselője.) Kolozsvárról jelenti tudósítónk: A kolozsvári unitárius egyház előkelő vendéget vár a közel jövőben. Az amerikai unitárius társaság, amely a világ valamennyi unitárius egyházának központi igazgatósága, képviselőjét Budapestre, majd innen Kolozsvárra küldi. Foote Henry Harward egyetem teológiai tanára képviseli az igazgatóságot, aki már Budapestre meg is érkezett. Főcélja, hogy az európai államok haladó irányú vallásalakulásait meghívja Amerikába az amerikai unitárius társulat száz éves jubileumára, amelyet 1921. május huszonnegyedikén fognak megtartani. E jubileumon a világ minden országából, ahol unitáriusok laknak, delegátusok fognak megjelenni. Még Indiából, Japánból és Délafrikából is várnak kiküldöttöket. Foote Henry Erdélynek azokat a részeit, ahol tömegesebben laknak unitáriusok, szintén meg fogja látogatni.

— (Májusi ájtatosság a plebániá templomban.) A májusi ájtatosság május elsején, csütörtökön délután fől hét órakor kezdődik a plebánia templomban.

— (Csődbementettől zsebzés izománys cég.) Budapesti szerkesztőségünk jelenti: Weisz Emil és Fia, budapesti bank és tőzsdébizományos cég több milliárdos passzívája következtében fizetésképtelenséget jelentett be. Buksát a frank kontemin okozta. Hír szerint ötven-hatvan százalékos kvótát fog felajánlani hitelezőinek.

— (Meghívó.) A református egyházi közgyűlésre a presbiterium a következő meghívót bocsátotta ki: A brassói református egyházközösség 1924 május 4-én délután 11 órakor a templomban egyetemes egyházi közgyűlést tart: a választók névjegyzékének összeállítása, és igen fontos, életbevágó egyházi és iskolai ügyek megtárgyalása végett. Az egyházi adófizető tagok teljes számu megjelenését kéri és elvárja az egyháztanács.

— (Konfirmációi előkészület.) A református lelkész hivatal értesíti a szülőket és növendékeket, hogy az eddigi vasárnap délután 4-6-ig történt oktatási órák kívül hetenként a következő órák lesznek: Fiuknak hétfőn, szerdán, pénteken 6-7-ig. Leányoknak kedden, csütörtökön 5-fél 7-ig. Együtt vasárnap d. e. 10-11-ig, d. u. 4-6-ig. (Ötös-u. 3)

Legjobb szabású férfi ruhák mértékre csak W. & G. SCHUL-nál

— (Fatisztviselők Egyesülete) A brassói fatisztviselők minden pénteken este 8 után összejövetelt tartanak a Faklub helyiségében (Elit kávéház), ahol ugyanakkor a sport és tanulmányi bizottság is ül. Az elnökség kéri a tagokat, hogy az összejöveteleken teljes számban vegyenek részt.

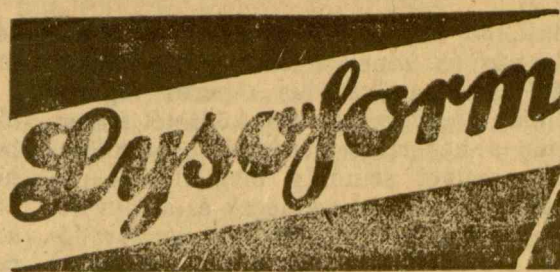
— (Hohler Mexikóba küldték.) Londonból táviratozzák: Hohler budapesti angol követet kormányja külön megbízatással Mexikóba nevezte ki, hogy az ottani általános politikai helyzetet tanulmányozza és tegyen arról jelentést. Fgyben Hohler előléptették a Szent Mihály-rend középkeresztésévé.

— (Csontos Gyula a Vigszínházhoz szerződött.) Budapesti szerkesztőségünk táviratozza, hogy Csontos Gyula, az ismert budapesti színművész az Unió színházaitól visszaszerződött a Vigszínházhoz, ahová annyi forró sikerének az emléke fűzi.

— (Kettős öngyilkosság a Jánoshegyen.) Budapestről táviratozza tudósítónk: Ma reggel a Jánoshegyi erdőben egy férfi és nő holttestét találják. Mindketten jól voltak öltözve, s a zsebükben talált iratokból megállapították, hogy a férfi Fischer Vilmos huszonhárom éves kereskedősegéd, a nő pedig Hadadi Böske huszéves urileány. A halottak levelet hagytak hátra, amelyben megírják, hogy önként mennek a halálba. A nyomozás megállapította, hogy a férfi előbb golyót rőpített a nőbe, azután pedig önmagát lőtte agyon.

— (Aki tizennyolc tojástól meghalt.) Temesvárról jelentik: Müller József 54 éves csavargó görögkeleti husvétkor beért a város egyik korcsmájába, és itt megvett 18 piros tojást. Még jóformán el sem készült a furcsa lakomával, mikor Müllert kínzó fájdalmak lepték meg, hirtelen összeesett és még mielőtt bárki is segíthetett volna rajta, meghalt.

(*) Román festők képkiallítása. A legnevesebb lukaresti festők képkiallítása, vasárnap május 4-én, egyked 12 órakor nyílik meg, a Klingenszalonjában, Lensor 31. szám alatt. Belépődíj nincs.

— (Szerencsétlenség a husvéti diszlövéséknél.) A görögkeleti husvét ünneplésére rendezett diszlövéséknél hétfőn este szerencsétlenség történt. Bolgárszegben az egyik mozsárgyú felrobbant. A szétrepülő apró szilánkok a közelben időző Gradinar Miklós Pajstai B. 13. szám alatti lakost könnyebben megsebesítette. Gradinart szállították a helybeli polgári kórházba.

Lökéles szabású raglások csak NEUMANN-nál

— (Dróttalan táviró a La Manche csatornában.) Londoni távirat jelenti: Angol hivatalos szakkörökben azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a La Manche csatorna szigetein dróttalan táviró állomásokat állítsanak fel. A dróttalan táviróállomások bevezetése lehetővé fogja tenni, hogy a csatornán közlekedő hajók viharban, ködben és hóban pontos értesítéseket adhassanak le, s ezáltal remény nyílik a gyakori összeköttetések elkerülésére.

— (Nagyvennyolcas katonák tömegsírja Aranyoson.) Komáromból jelentik: Szerdán Aranyos községtől mintegy ezer lépésre az utmenti árok ásása közben három teljes emberi csontváza akadtak a munkások. Megkérdezték a község legöregebb embereit, akik azt mondták, hogy a határban nagyvennyolcas honvédek tömegsírja van, s valószínűleg arra bukkantak.

— (Szerdán.) A farmerek harca című amerikai drámát mutatja be az Apolló, amelynek főszerepében a gyönyörű szép Priscilla Dean lép fel. Május elsejétől kezdve nagyarányú birkozások lesznek az Apollóban a legnevesebb belföldi és külföldi bajnokok részvételével.

— (A Műcsarnok tavaszi kiállítása.) Budapesti távirat jelenti, hogy a Műcsarnok tavaszi kiállításának megnyitását május negyedikéről május 10-re halasztották el, mivel a nyomdászsztrájk következtében a kiállítást idejekorán nem lehetett reklamizálni.

— (Prince Rigadin a főszereplője a »Ragados asszonyok« című pompás és mulatságos Matador filmnek. A Prince Rigadin képe most is uralkodik az európai filmpiacot, s a Prince Rigadin név ma is jó csengésű név a mozi kedvelő közönség előtt. Szerdán és csütörtökön fogja ragyogó humorával harsogó kacagásra bírni a közönséget. A Modern Mozgó ismét két nagyszabású Dorian filmet játszik egyszerre. Az egyik címe: Tévelygések. A másiké Jó kutya, rossz emberek. Az első film főszerepeit a filmművészet legjobbjai: Henni Porten és Harry Liedtke játsszák. Pénteken, szombaton lesz e két film vetítve. Jón: Becstelenek: Főszerepben Hollay Kamilla, Tanay Frigyes, Vendrey Ferenc, Szerémi Zoltán a budapesti Vigszínház országos hírvéleménye. Osztrigás herceg: Ossy Oswald és Harry Liedtke a főszerepben. — Kedvezményes jegyek az »Orient« hirlapirodában válthatók.

— Biztosítva van a 800 millió német kölcsön. Berlinből jelentik, hogy Németország számára már csaknem végleg lekötötték azt a 800 millió arany-márkás kölcsönt, amely a szakértői bizottság javaslatainak elfogadása után válik esedékessé. A kölcsön felett Németország jegyzni.

— Találtatott egy világos sárga agár kutya. Igazolt tulajdonosa átveheti az állomás CFR. leadási raktárában.

(*) Észak v. Dél-Amerikába utazók kérjenek azonnal felvilágosítást és prospektusokat a Cosulich Line-től Bucuresti, Cal. Grivilei 181.

(*) Könyvedvelők figyelmébe.) Bármely — bárhol hirdetett könyv ugyanazon áron kapható nálam. Egyes könyveket, valamint egész könyvtárakat jó áron veszek. Eladandó könyvekről jegyzéket kérek. Keszey Albert könyvkereskedő Cluj-Kolozsvár.

JÓ SZET KISANON, megjöttek a temesvári huszárok! A legjobb és legkedveltebb csárdás 24 M. ravetz kiadás, mindenütt kapható.

SZÍNHÁZ

A magyar színház hírei

A Redout nagyteremben játszik ma estétől kezdve állandóan Fekete Mihály társulata. Ma, szerdán este Goldfaden világhírű vigoperája, a Sulamith kerül színre Lengyel Irénnel, a kiváló primadonnával a főszerepben.

Május elsején két előadást tart a magyar színtársulat. Délután három órakor Jókai Fekete gyémántok című darabját, este pedig a Cigánygrófnő operettét.

Szerlem királya operettnek lesz pénteken a bemutatója. Ennek a nagyszerű zenéjű operettnek témája Casanova, a híres nőhódító körül forog. A szezon legszebb operettje, bizonyára a Szerlem királya. Nagy sikert vár a színház a gondosan előkészített előadástól.

»Hattyulovag« operett kerül színre szombaton és vasárnap este is a Redout nagyteremben. Azok, akik szeretik a könnyű dallamos zenét, a sok táncot, ebben az operettben nagy gyönyörűséget fognak látni. A szövege végtelenül bohókás, nevetető. A társulat legjelesebb tagjai játsszák a főszerepeket.

Vasárnap délután Molnár Ferenc világhírű darabja, az »Ördög« kerül színre mérsékelt helyárrakkal.

HETI MŰSOR:

Szerdán (Redoutban) nyolc órakor Sulamith.

Csütörtökön (Redoutban) 3 órakor Fekete gyémántok, nyolc órakor Cigánygrófnő.

Pénteken este 8 órakor (Redoutban) Szerlem királya.

Szombaton este 8 órakor (Redoutban) Hattyulovag.

Vasárnap délután 3 órakor (Redoutban) Ördög.

Vasárnap este 8 órakor (Redoutban) Hattyulovag.

Hétfőn este nyolc órakor (Redoutban) Aranymadár.

Fekete Mihály színgazgató ma Temesvárra utazott, hogy ott a sörgyár tulajdonát képező nyári színpad átalakítási munkáját előkészítse. A magyar színtársulat e hó közepén már távozik Brassóból, és visszatér Temesvárra.

Chevrolet autók

a legkifogástalanabb szerkezet.
Szolid — gazdaságos — elegáns.

20 HP, 5 üléses torpedó, megérkeztek és kaphatók

1 el 165.000 — árban,
luxusadóval együtt, frankó Brassó.

S. A. R. și LEONIDA & Co. UNITE
Fiókia Brassó.

KÖZGAZDASÁG

A szakértők javaslatának közgazdasági vonatkozásai

A Brassói Lapok munkatársától.

BRASSÓ, április 29. A közgazdasági kérdése ma az, hogy sikerül-e a német kérdést megoldani, akár a szakértők javaslata alapján, akár más módon, — viszont egyelőre más mód nincsen. Ezt a javaslatot annak idején részletesen ismertettük s főbb elvei ismeretesebb olvasóink előtt és ismeretesebb azok a fejlemények is, amelyek a javaslatok körül már eddig bekövetkeztek.

Az Egyesült Államok a szakértői javaslatot nem tárgyalják hivatalosan; nem kezelik azt állami ügyként, de Coolidge elnök hajlandó a lebonyolítás munkájával megbízandó testületbe képviselőt küldeni és az amerikai magántőkét felhívni arra, hogy vegyen részt a Németország talpraállítását szolgáló pénzügyi műveletekben.

Anglia elfogadta a szakértői javaslatot; Mac Donaid a független munkaspárti gyűlésen mondott beszédében egyenesen Franciaországra hárítja a felelősséget azért, ha a szakértői javaslatot nem ragadja meg a végleges rendteremtésre. Fájdalom azonban, hogy Anglia nem tesz pozitív javaslatot a még függő kérdésekre nézve.

Igy a kérdés súlya ismét Franciaországon van, amelynek hivatalos felfogása az, hogy előbb meg kell állapítani az arányokat, évi termelési összegek végleges számát és ez a szám nem lehet kisebb, mint az évi 2.75 milliárd aranyfránknál, vagyis az évi 2.75 milliárd aranyfránknál a németek legalább 36 éven át volna kötelesek fizetni, ami kerekén 100 milliárd aranyfránktól lenne, holott ők is elismerik, hogy Németország eddig már 82 milliárd aranyfránktól tényleg megfizetett, vagyis áruszállításokkal kiegyenlített, ebből csak 5 milliárd esik a megszálló csapatok költségeire. Meg kell továbbá állapítani a franciák felfogása szerint arányos név is, hogy milyen módon fogják kifizetni az évi 2.75 milliárdot a németek, és kell alakítani magánrésztulajdonossággá a német vasutakat és a 13 milliárdnyi részvény átadni a franciáknak. És csak ha megoldódik a kérdés a francia érdekeknek megfelelően rendeződnek, csak akkor lehet szó arról, hogy Franciaország a mostani gazdasági megszállási megszüntése és a közizáltságot kezelő Ruhr-terület helyett megelégedjék a javaslatban kínált emberségesebb biztosítékokkal.

Németország vezető köréi ismételtelen kijelentették, hogy a javaslatokat tárgyalási alapot elfogadják, de egyáltalában nem vállalnak kötelezettséget arra nézve, hogy az ott rájuk kirótt összegeket valóban meg is tudják fizetni és a franciák ezt a közzétegy-ugy fogják fel, hogy a németek egyszerűen csak időt akarnak nyerni s nem törődnek azzal, hogy Németország a nemzetközi pénzügyi ellenőrzés alá fogadja az állami szuverenitását. Gondozza fel, vasutait átadásával pedig azt a legfontosabb szervét szolgáltatja ki, amely a modern állam gazdasági egységének legfőbb biztosítója.

A háború és béke kérdése ezen a mai ponton teljesen közgazdasági jellegű lett annál csodálatosabb, hogy a megoldás nem közeledik. Azok, akik a közgazdaságban valami önmagában élő szervezetet látnak és azt hiszik, hogy ez a szervezet külön törvények uralma alatt áll, joggal csodálkozhatnak rajta, hogy mi akadályozza meg ennek a gazdasági feladatnak a megoldását? A helyzet azonban az, hogy csak a formák, a szavak, a kérdések közgazdasági jellegűek, de maga az ügy ma is éppolyan kétségbeesett közgazdasági, mint bármelyik előző fizetés: Németország fizessen! De mivel tartozik?

A közgazdasági teremtett adósságok rendezése közgazdasági feladat. Megtörténhetik, hogy az adósság fedezete elvész és az is, hogy az adós fizetőképtelen. Az sem lehetetlen, hogy a követelés behajthatatlan volta miatt a hitelező is tönkremegy, mégis a lebonyolítás ebben az esetben is teljesen közgazdasági jellegű, és egyszer csak elkövetkezik a teljes befizetés időpontja.

De mit jelent ebben az esetben az, hogy a béke kérdéséből már csak a közgazdasági momentumot emlegetik és tárgyalják? Sajnos, csak azt, hogy francia oldalról ezen az egyen kívül minden egyebet elintéztnek vesznek, mert szerintük minden másban a francia álláspontnak kell győznie, német oldalról pedig azt bizonyítják, hogy még ez az egy is elég a helyzet tökéletes kitalálásának és gázgázgázgázának bizonyítására. Fájdalom, a béke kérdését a mai állapotban a közgazdaság nem tudja megoldani.

A MAI PÉNZPIAC

Kedd, április 29.

A világgiacon a svájci frank aránylagos erősbödésén kívül nem volt jelentékenyebb változás, kivéve talán a német járadékmárka javulását, amely most ismét csaknem teljesen elérte legjobb árfolyamát. S mivel ma az a helyzet, hogy a német járadékmárka a világgiacon legjobb pénznemei közt van, jobb, mint az angol font, csodálatos, hogy a román kormány még mindig nem látja idejénvalónak, hogy a márkajegyzés tilalmát felfüggeszse. Így elvágja az erdélyi kereskedelem német összeköttetéseit, vagy legalább azt hiszi, hogy elvágja. Arra pedig nem gondol, hogy midőn a kereskedő márkavásárlás helyett más pénznem vételére kényszeríti, maga kergeti azt bele a valutaspekulációba.

A belföldi pénzpiac még ma is üres.

Zürich. Devizák (zárjelben a tegnapi zárattól való eltérések.) Nyitás. egy dollár 562 és fél (—fél), egy angol font 24.67 (—5), száz francia frank 36.30 (—20), száz olasz lira 25.15 (—5), száz cseh korona 16.55, száz dinár 7.05 (+1 és egy negyed), száz leva 4.15, száz lej 2.90 (—5), tízezer magyar korona 0.72 és háromnyolcad tízezer osztrák korona 0.7927 és fél egy járadékmárka 131.50 (+2.50.)

(—) Budapesti értéktőzsde. A tegnapi tőzsdénapon kevés forgalom mellett a papírok egy részének árfolyama csökkent. Záró árfolyamok ezekben: Magyar hitel 700, Osztrák hitel 233, Salgó 744, Rima 152, Déli vasút 99, Államvasút 610, Kohó 650, Déli vasút 99, Államvasút busz 4225, Köszén 3550, Papír 46, Nasici 2775, Földhitelbank 475, Viktória 298, Kereskedelmi hitel 40, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 1610, Beocsini 1325, Uriányi 1070, Láng 193, Lipták 16.5, Schlick 99, Brassói 410, Zabolai 162, Baróti 8, Cukoripar 3550, Klotild 97, Temesi szesz 270, Hungária műtrágya 290, Olasz Bank 27, Angol-Magyar Bank 82, Lezámitoló 106, Magyar-Cseh Bank 34, Nova 185, Kronbergerfa 21.25, Közuti 50 (?), Csaky 24, Izzó 720, Magnezit 2875, Viktória (Butor) 7.75, Ofa 605, Malomsoki 11, Pesti Hazai 5265, Fegyver 1420.

Ma, április 29-én, nyitáskor az irányzat lanya volt. Kezdő árfolyamok ezekben: Magyar hitel 672, Osztrák hitel 224, Angol-Magyar 77, Hazai Bank 270, Földhitel 445, Kereskedelmi Bank 1554, Belvárosi takaréks 35, Pesti Hazai 5000, Első Magyar Biztosító 14000, Borsódi Miskolci 150, Gizella 66, Drasche 285, Általános közzén 3480, Ujlaki 295, Atheneum 216, Franklin 145, Pallas 214, Csaky 21, Fegyver 1306, Ganz-Danubius 3950, Ganz villamos 1800, Lang 175, Lipták 16, Magyar acél 310, Lámpa 228, Mierig 24, Rima 150, Schlick 92, Wörner 25, Hazai fa 200, Malomsoki 11, Panasici 2550, Közuti 37, Nova 177, Államvasutak 590, Trust 105, Déli cukor 675, Cukoripar 1125, Mezőhegyesi 275, Szalámi 40, Izzó 730, Baróti 9, Részvénytör 230, Aegisz 49, Ligetszanatórium 26, Juia 175, Gyapjamos 65, Karton 91, Pamutipar 350, Spódium 250, Hungaria 290, Danica 170, Diana 8, Klotild 80, Östermelő 300.

SPORT

MTE jun. — CFR jun. 3:1 (2:0)

BRASSÓ, április 29. Barátságos mérkőzés, melyen a jóképességű MTE ifjúsági csapata megérdemelten győzött. A gólokat Putyi (2) és Baft (1) lőtte az MTE részéről, míg a CFR gólját Kiss.

BCFR—Concordia Sepsiszentgy. 2:0 (1:0)

Masodosztályú bajnoki mérkőzés, melyet megérdemelten a jobb technikájú CFR nyert meg. A Concordia, bár sok lelkesedéssel játszott, eredményt nem tudott elérni, néhány kritikuss helyzetet teremtett, de nem tudta értékesíteni. A CFR góljait Köpö lőtte, jó volt még a CFR-ből Fiedlmann, Bahner és Knobloch. A Concordiából jó volt Cerean, Szabó és Popister a kapuban. A mérkőzést Klein Albert bíró kifogástalanul vezette le.

Segesvár.

SCFR—Hargita 2:0 (1:0)

Barátságos mérkőzés, melyre a Hargi-

ta előző napi nehéz bajnoki meccsétől és utazástól fáradt csapatával állott ki. A CFR góljait Daner lőtte. Bíró: Mult Ferenc jó volt.

Homorod-Kőhalom.

Lomás SC—Vulturul Segesvár 3:0 (2:0)

A Lomás SC. mindvégig fölényben volt az ifju Vulturul csapata felett. A mérkőzést Jianu bíró kifogástalanul vezette.

Kolozsvár.

Kolozsvár válog.—Temesvár válog. 1:0 1:0

Mindkét csapat erősen tartalékolva állt fel, a temesvári csapatból hiányzottak a Nagyváradon szereplő TAC játékosai. A kolozsváriak pedig az utolsó pillanatokban változtattak felállításukon. Hahn helyébe Málnásit és a balösszekötő Rosenberg helyébe Deutsch Simit állítva be. A mérkőzés ünnepélyes keretek között vette kezdetét, Tataru dr., a Comitetul Regional elnöke üdvözölte a temesváriakat, diszes virágcsokrot adva át, mire az üdvözlést Dr. Major Augustin, a temesvári szövetségi kapitány köszönte meg.

Kolozsvár nap és szél ellen kezd, de csakhamar fölénybe jut a temesváriak bizonytalan védelme, Nagy és Vogel miatt. A temesváriaknál általában a csatársor volt jobb. Kolozsvár hevesen támad, Braun labdájá Cipciganhoz jut, aki azt közöpre passzolja, ahonnan Deutsch Simit bombaszerű lövése, a 21 percben, a temesváriak hálójába helyezi. Utána Temesvár eredménytelenül küzd az egyenlítésért.

A második félidőben az inrándulást szenvedett Cipcigan helyébe Ankraut áll be. Általában kolozsvári fölény. A temesváriak csak kiszökésekkel próbálkoznak, de Jakóbi, aki a mezőny legjobb embere volt és Hirsch dr., minden támadást visszavernek. Kolozsvárnak még két gólhelyzete volt, de Deutsch és Barabás elhibázták. A mérkőzést Dr. Morár Teofil megelégedésre vezette le.

Arad.

AMTE — TMTE 2:0 (1:0)

Barátságos mérkőzés. A gólok az első félidő kilencedik percében Teley lövéséből, míg a második a II. félidő 32. p-ben korner utáni kavardásból öngól volt. Bíró: Vatianu.

AAC old-boys—Glória CFR old-boys 1:0
Old-boys bajnokságért folyó mérkőzés. A gólt Paál Jenő lőtte.

Nagyenyed.

MMTE — NTK 4:1 (1:0)

Barátságos mérkőzés, melyet a marosvásárhelyi munkáscsapat fölényesen nyert meg.

Temesvár.

Temesvárnak a TAC és válogatottjának távollétében gyenge programja volt. Temesvári III. ker. komb. — TMTE komb. 1:0 (0:0)

Nagyon gyenge mérkőzés.

Nagyvárad.

TAC — NAC 1:0 (0:0)

A TAC előző napi vereségét Nagyvárad második vezető egyesülete feletti győzelemével hozta helyre.

Zsombolya.

A két napos körmérkőzések az alábbi eredményeket hozták:

Zsombolya SE. — Spárta CFR. 1:0 (0:0)

Kadima—Zsombolya TK. 2:1 (1:1)

Zsombolya SE. — Kadima 3:1 (1:0)

Spárta CFR. — Zsombolya TK. 3:1 (1:1)

Resica.

Temesv. Szeszgyári Csapat—CS Resica 2:2

Karánsebes.

Temesvár III. oszt. válog. — Hercules 4:0

Lugos.

Vulturul — Harmadikkerületi FC. 4:0 (1:0)

Budapest—Berlin focimérkőzése

Budapestről jelezték: A Budapest—Berlin közötti focimérkőzésen a magyar csapat állandóan fölényben volt. A magyar gólokat Opata és Molnár lőtték, a németek gólját a második félidő harmadik percében Zsák hibájából esett, aki előlötti elkeseredésében a földre verve magát, sirva fakadt, utána pedig teljesen megzavarodva mozgott. A nyolcadik percben a német támadásnál a kapuból kitűzött csatár lábaira vetette magát, akinek rugásától karja ketté tört. Eszméletlen állapotban szállították kórházba, hol karját gipszbe kötötték. Zsák helyébe Orth állott be a kapuba, aki szenzációsan védett. Orth helyére Madler került. A május 4-iki osztrák—magyar mérkőzésen Fehér (MAC) fog védeni.

(x) Keresleti ülés. A sportkerület május 1-én este fél kilenc órákor tartja ülését a Brasovia Redoubell helyiségében, melyre a tagokat ezúton hívja meg a sportkerület.

Szerezzen híveket a

BRASSÓI LAPOK-nak

Lázadó szív

A „Brassói Lapok” eredeti regénye. (22)

Írta: 6 ZEDERKÉNYI ANNA.

Kicsit elhallgatott, de csak amig mély lélegzetet vett. Gyorsan, egymásután kergette ki a szavakat magából. Kikényszerítette ezt a vallomást, de egész idő alatt benső tiltakozást érzett. Irtózott ettől a lelki levetekződéstől.

— Abbamaradt a vallomás, anyám és azontul is, amikor alkalom lett volna, mindig eléje tölult valami. Először nem tudtam beszélni erről, beteg voltam...

— De milyen beteg volt, csak emlékezni vissza, apa, — szölt közbe az anya. — Ha azt mondták, mosakodj, akkor mosdott volna egy hétig is, amig rá nem szóltak: hagyd abba. És mikor már jobban kezdett lenni... Most is látom magam előtt, amikor ott állt az ajtónál, kicsit előregörbülve, a kezében a kilincs. Hallgatódzott... Feszülten, mint az üldözött vad. És fogta a kilincset, hogy ha rezzen az ág, menekülhessen. Istenem, majd megszaktad a szívem. Odamentem hozzá, megfogtam a kezét, a pamlaghoz veztettem, leültettem. De akkor sem ült le egészen, csak úgy félig a levegőben. Ha kimentem a szobából, akkor már megint ott volt az ajtó előtt. Mindig olyan félenken nyitottam be, hogy meg ne üssem. Tudtam, hogy ott áll és ott is állt... Hiszen tudod, apa...

— Tudom, — felelte komolyan a bíró, — de ez nem tartozik ehhez a dologhoz.

— Hozzátartozik, apám. Amint lassan gyógyultam, bekapcsolódtam az itthoni életbe. Mire teljesen felépültem, már ezer szál gubózódott rám, szövdődött belém, mire öntudatra tértem, már fogva is voltam, a régi életnek, a régi énemnek rabja. Nem tudom, megértik-e ezt, pedig oly egyszerű és világos. Pár szóból kell megérteni, ezen nincs sok magyarázni való. Mire kigyógyultam a bajomból, mindentől elszakadtam, ami azelőtt történt. Fogságba estem, elhurcoltak a világ másik végébe, Szibériába.

— Azt hittem, sohasem érünk oda.

— Elég jókor értünk oda, apám.

— Ott azután az első leányai...

— Apám, így nem fogjuk megérteni egymást...

— Te megcsaltál minket, Tamás, — szakadt ki az öreg úrból keserűen.

A fiu felvetette a fejét.

— Apám!...

Két kódaráb koccant, szikra pattan ki belőle.

— Te elhallgattad az igazságot. Te...

A fiúnak lebecsakiott a feje.

Hiszen igazuk van. Látszólag igazuk.

Beléje nem láthatnak, emberek ők is. Fáradtan mondta:

— Apám, ezt vagy megértik, vagy nem értik meg. En most nem mondhatok. En csak azt mondhatom, ahogyan történi velem.

Hetek multak el a betegségem alatt, addig nem beszéltem róla, mert akkor úgy-e, szinte beszélni sem tudtam? Akkor messze volt a lelkem. Azután pedig mire észrevettem, behálózott az itthoni élet. Az anyám remény-ségei. A boldogsága, hogy visszakapott.

Eleinte nem volt szívem, hogy lebunkozzam ezzel a hírrel. Tudtam, hogy sirni fog, kétségbeesik, sajnálta. Halogattam, majd holnap. Közben egyik levelet a másik után írtam az asszonynak. Kérdőzködtem, semmi hír...

Majd holnap és is tologattam a napokat és mindig nehezebb lett. Eleinte nem akartam, azután... azután már resteltem. Éreztem, hogy magyaráznom kellene eddigi hallgatásomat...

Es hír csak nem jött. Tudom is én, miféle balga reményesség, miféle örület ébredt föl bennem, amelyik elhitette velem, hogy vége az egésznek, megoldódott magától, elmúlt. Arra gondoltam, hogy az asszony maga szakadt el. Az ember olyan szívesen hiteti azt el magával, amit szeretne.

— Örültség, — fakadt ki az apa.

— Örültség, — ismételte a fiu, — de én ismertem az asszonyt. En feltételeztem róla...

— Mit tételeztél fel róla?

— Hogy elhagyja maga mögött az egész-szet, mint valami epizódot az életéből.

— És te odakötötted az életedet olyan asszonyhoz, akiről ilyen fel tudtál tételezni?

— Apám, azok rendkívüli körülmények voltak. Azokat a cselekedeteket másképpen kell megítélni. Mi odakünn más embereké lettünk. Es nem az voltam akkor, aki ma vagyok. Az a lelki feszültség, a párolgó vér, rablás... ördöklés... minden. Azután a fogóág, embertelen szenvedés, az az elhagyatottság, kiveteltség, az idegenben...

Testi és lelki beszenyeneződés... Akkor került össze azzal a leánnyal. (Folyt. köv.)

Kiadó: »Brassói Lapok» nyomdája.

A Soc. An. Ardeleană p. Industria Forestieră (Erdélyi Erdőipar rt.) igazgatósága és felügyelőbizottsága mély megilletődéssel tudatja

Veszprémi Soma

urnak

a társaság igazgatójának, f. hó 28-án, élete 64-ik évében, rövid szenvedés után Bucarestben történt gyászos elhunytát.

Az elhunyt földi maradványát f. hó 30-án délután 3 órakor Bucarestben az izraelita sírkertben fogják örök nyugalomra helyezni, de szelleme örökké élni fog közöttünk.

Brassó, 1924 április 29.

A Soc. An. Ardeleană p. Industria Forestieră (Erdélyi Erdőipar r. t.) tisztviselőikara mélyen átértett fájdalommal tudatja

Veszprémi Soma

igazgató urnak

évtizedeken át volt tisztviselőtársának f. hó 28-án 64 éves korában, rövid szenvedés után Bucarestben történt gyászos elhunytát.

Emlékét kegyelettel fogjuk őrizni és puritán jelleme örök fáklyaként fog szemeink előtt lebegni.

Brassó, 1924. április 29.

UI!
Nagy raktár férfi, fiú
és gyermek ruhákban.
Tavaszi felöltők,
raglánok, gumikabátok.

UI!
Munkás öltönyök és
nadrágok. - Meglepően
olcsó, szabott árak.
Külön mérték-utáni
osztály.

UI!
Munkás öltönyök és
nadrágok. - Meglepően
olcsó, szabott árak.
Külön mérték-utáni
osztály.

T. C.

Jelen sorainkkal t. üzletfeleink és vevőinknek b. tudomásukra adjuk, hogy közös megegyezés és barátságos megállapodás folytán az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület géposztálya által birt. képviselőtinket az ottani körzetben visszavontuk.

Gyártmányainknak, u. m.:

szinbőrhajtósíjak, varró- és kötőszíjak és gépszíjcrouponokban, valamint azonos cikkeken Nagyszeben-Gyulafehérvár és körzetére az előnyösen ismert

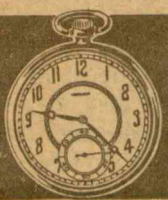
JICKELI F. KÁROLY cégre, Nagyszeben és Gyulafehérvár

ruháztuk át, ahol fentebbi cikkekben jól felszerelt állandó raktárt tartunk fenn, úgy hogy azon helyzetben vagyunk, hogy a legmesszebb menő igényeket melyeket t. feleink támaszthatnak, úgy a gyors és pontos szállítás, mint pedig elsőrendű minőségű áru révén, a legteljesebb mértékben mindenkor kielégíthetjük.

Nagyszeben, 1924. április 26-án.

Wolfner Gyula és Társa

bőr- és gépszíjgyár, Budapest-Ujpest.

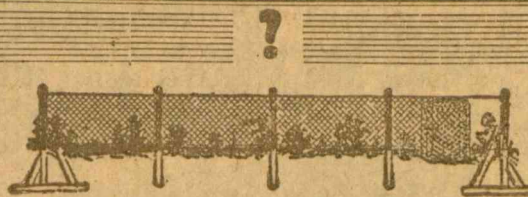

Longines
7 GRANDS PRIX
Legpontosabb óra

Keresek helyi
ügynököket
magas jutalékkal
SOLE JAKAB
zománc-táblagyára, Braşov.

A. KOVÁCS A.
URI-DIVAT SZABÓ
BRASSÓ,
Welsz-Mihály
ucca
3

Nem kell többé deszkakerítés!

mert a cinezett sodronykerítést, — mely tartósabb és tetszetősebb — a

Pásztori & Hettmann-
féle sodronyáru gyárban

Braşov, Kórház-u. 32. sz. a.

sokkal olcsóbban szerezheti be.

m²-ként 25 L.-től feljebb

Telefon: 107.

Aranyosgyéresi
Agyagipar R. T.

TURDA-TORDA. Ajánlja
elismert legjobb minőségű,
földgázzal égetett hornyolt,
hodfarku és gerinc cserepet,
úymint német és normal
méretű falitéglaít,
valamint alagsóveit.

Rador 1808
534

ECONOMIA

KERESKEDELMI- ÉS IPARI R. T.
AUTÓOSZTÁLYA ORADEA-MARE

SÜRGÖNYCÍM: COLONIALE
TELEFON: 858, 1436.

A legjobb eredeti, most érkezett friss
amerikai

Autóköpenyek

áralapja:

Nagyság	Elnevezés	Ár	Lej
760×90	Dominion	1664—	"
760×90	Chain	1800—	"
765×105	Dominion	2372—	"
820×120	Dominion	3360—	"
820×120	Chain	3817—	"
880×120	Dominion	3848—	"
895×135	Dominion	4241—	"
895×135	Chain	4760—	"
935×135	Dominion	4290—	"
935×135	Chain	4851—	"

Mindkét minőség gummiántiderapanttal.

Viszont-eladóknak árkedvezmény.

Készíti az

United States Rubber, Export Co. Ltd.
New-York — Paris.

Automobilok: Renault, Delage, Raba,
Oakland - Six, raktáron.

Rador 1312 535

KERESTETIK

két fodrászsegéd.

THEODOR MAYER fodrász-
terem, NAGYSZEBEN,
König Ferdinand-
ring 14.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 2— lej. — Vastagabb betűvel
4— lej. — Legkisebb apróhirdetés 20 lej.

Perzsa és Smyrna szőnyeg kapható
megrendelhető bármely méretben, jutányos ár
Covoara-nál, Cluj, Str. Londrei (Hosszú-utca)
26. Kérjen árajánlatot.

Megvételre keresek egy jókarban
fizetőképessé 21-es Ganz-féle, vagy más hegy-
széket. Schwarz Emil Sft. Gheorghe, Str. Cuza
Voda 34.

Eladó vagy feleltárs kerestetik a megye
termékenyebb vidékén 28 község központjában van
50 HP. francisturbina meghajtással, üzemen levő
újonnan átalakított őjtáratu vām- és kereskedelmi
műmálom. A malomhoz tartozik 17 hold l-a birtok.
Leveleket „Műmalom” jellege alatt a kiadóhivatal
továbbítja.

Jó házikos kapható. Bővebbet Pachab
Fekete ucca 36. sz. Ugyanott egy íróasztal eladó.

Közép-ucca 114. sz. alatti ház és a kő-
lőte levő házépítési telek — kert — eladó.

100 000 Lei **készpénz hozomány-**
nyal férhez mennék biztos existenciájú idősebb
emberhez. „50 éves asszony” jellegű leveleket
kiadóhivatal továbbítja.

Soltőr józanéletű, nőien, állást keres. Jav-
tási munkálatokat végez. Beszél magyarul. Cím
8842 szám alatt a kiadóhivatalban.

Bükkerdőtulajdonos, aki hajlandó
fát szállításra épületet adni, kaphat teljes falepárt
berendezést felvilágosításokat „Francia vegyész-
mérnök”, Targul-Mureş, Str. Sft.-Gheorghe 20. sz.

Gróf Mikes Armin gazdaságában három darab
elsőrendű shimethali **tenyészbika** eladó.
Bővebb felvilágosítással szolgál jószágigazgató
Zabolaferestrau.

Eladó Sft.-Gheorghe 1. sz. alatti sarokháza
telek jó forgalmu üzletelhelyiséggel, 2 szoba, konyha,
veranda, 3 pince, nvtari konyha villanyvilágítás,
vízvezeték. Érdek ödök forduljanak Antal Lajos
lelkész z Zágónba Közvetítőkkal nem tárgyalni.
Ugyanott egy felfedeli kocsit eladó.

Kerestetik június 1-i bel-pésre egy elsőrangú
szakácsnő és egy perfekt **mosónő**.
Írásbeli ajánlatok bizonyítvány mellékletekkel.
Máriaffy Lajosné, Sán-Gheorghe Targul-Mureş
címre küldendők.

Tanítónő jeles oklevéllel nevelőnői viz-
más megfelelő állást keres. Szenek Olga Satumán
Str. Bucovina No. 4.

Kerestetik egy második **asztali inas** és
egy jól lovagló **lovász**, aki hajlandó is tud
írásbeli ajánlatok bizonyítvány mellékletekkel.
Máriaffy Lajos Sán-Gheorghe, Targul Mureş címre
küldendők.

Elmennék dajkának bárhová. Cím 8873 sz.
alatt a kiadóhivatalban.

Intelligens fiatal **háztartásnő** keres
magános magyar mérnök a Regátba. Ajánlatok
életeirassal és lehetőleg arcképpel a kiadóhiva-
talba küldendő. „Nyugodt Otthon” jellegre.

Villanymotor 3 HP, 110 Volt, egyenáram.
Siemes-Schuchert gyártmány, teljesen új, eladó.
Richter Rudolf „Redoute” Hirscher-u. 10.

Butorozott szoba 2 intelligens fiatalember
szere ellátással kiadó. Cím 8870 szám alatt a
kiadóhivatalban.

Eladó egy szalagarnitúra, egy konyha ke-
denc és egy tükör. Kolostor-u. 29. Simonná, 8868

Képviselőket és pénzbeszedő-
ket érdekel Singer varrógép részlet eladására.
res Bourne & Co. Ajánlatokat „Singer” jellegre
lap kiadóhivatalába kéretnek.

Önálló varróné és egy tanuló azonnal fe-
vetetik. Lensor 24. Magyar.

FÉNYEZŐ- MÁZOLÓ- BETŰRŐ- ÉS ASZTALOS

állandó szakmunkásokat alkalmaz az

„UNIO” waggongyár,

Satu Mare.

Padlófénymázak,

Emailfénymázak, fehér és színes.

Anilinfestékek,

fa, gyapju, pamut, ruhák és husvétli tojás festékek
részére.

csak a legjobb gyártmányok. A legzavdagabb választékban
olcsó árak mellett **TEUTSCH GY.** drogéria
Brassó, Kolostor-ucca 5.

REDÖNYÖKET

Esslingeni ablakfaredőnyt, Napellenző szer-
kezeteket gyártunk és legolcsóbban száll-
ítunk. Árajánlattal díjtalanul szolgálunk

HALÁSZ TESTVÉREK
ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD) STR. CUZA VODA
TELEFON 11-94. (SZACSVAY-U.) 17. TELEFON 11-94.